

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

ΕΝΟΤΗΤΕΣ-ΠΛΑΓΙΟΤΙΤΛΟΙ

- 1- Η προετοιμασία και η μετάβαση της Αθηνάς στην Ιθάκη (στ.109-117).
- 2-Οι πρώτες εικόνες της Αθηνάς από το παλάτι (στ.118-126).
- 3-Οι σκέψεις του Τηλεμάχου (στ.127-134).
- 4-Το καλωσόρισμα και η φιλοξενία της Αθηνάς από τον Τηλέμαχο (στ.134-161).
- 5-Η είσοδος των μνηστήρων στην αίθουσα του παλατιού και το συμπόσιό τους (στ.162-173).
 - Στ.118-119: Η Αθηνά μεταμορφώνεται σε άνθρωπο και συγκεκριμένα στον Μέντη, παλιό φίλο του Οδυσσέα. Ο λόγος που η Αθηνά επιλέγει να μεταμορφωθεί είναι γιατί δεν θέλει, λόγω της θείκης της υπόστασης, να επηρεάσει τον Τηλέμαχο στην απόφασή του, αλλά και γιατί δεν θέλει να την αντιληφθούν οι μνηστήρες. Επιλέγει, λοιπόν, να πάρει τη μορφή ενός παλιού φίλου του πατέρα του, για να κάνει τον Τηλέμαχο να νιώσει πιο οικεία. Άλλωστε είναι και ο πιο κατάλληλος για να του «γνωρίσει» την ένδοξη μορφή του πατέρα του, που, ουσιαστικά, δεν είχε δει ποτέ.
 - Στο απόσπασμα παρουσιάζονται μέρη της **ΤΥΠΙΚΗΣ ΣΚΗΝΗΣ ΤΗΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ**. Η φιλοξενία ήταν και είναι ένας από τους ιερότερους και σεβαστότερους θεσμούς. Προστατευόταν από τον Ξένιο Δία ο οποίος και τιμωρούσε όποιον δεν τον σεβόταν. Πίστευαν πως ο ίδιος ο Δίας, μεταμορφωμένος σε ζητιάνο, επισκεπτόταν τα σπίτια, για να ελέγξει κατά πόσον οι άνθρωποι σέβονταν τον θεσμό αυτό. Ο θεσμός, βέβαια, είχε και χρηστική αξία, καθώς εκείνη την περίοδο δεν υπήρχαν ξενοδοχεία και μέρη να καταλύει κανείς στα ταξίδια του.

1. ΕΓΚΑΡΔΙΑ ΥΠΟΔΟΧΗ-ΧΕΙΡΑΦΙΑ-ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ

2.ΤΑΚΤΟΠΟΙΗΣΗ ΟΠΛΩΝ

3.ΛΟΥΤΡΟ ΧΕΡΙΩΝ-ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΕΙΣ

4.ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΦΑΓΗΤΟΥ

5.ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΑΓΩΝΩΝ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ ΦΙΛΟΞΕΝΟΥΜΕΝΟΥ

6.ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΣΚΟΠΟ ΤΟΥ ΤΑΞΙΔΙΟΥ ΤΟΥ

7.ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ-ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΣΚΟΠΟΥ ΤΟΥ-ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ

8.ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΔΩΡΩΝ- ΕΠΙΣΦΡΑΓΙΣΗ ΤΗΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΜΕ ΦΙΛΙΑ ΠΟΥ ΘΑ ΔΕΝΕΙ ΤΟΥΣ ΙΔΙΟΥΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΑΠΟΓΟΝΟΥΣ ΤΟΥΣ.

- Στ.150-153: Ο Τηλέμαχος, μετά το καλωσόρισμα της Αθηνάς, την οδηγεί σε απομονωμένο σημείο μέσα στο μέγαρο. Αυτό, από τη μια, φανερώνει την ντροπή που ένιωθε για την κατάσταση που επικρατούσε στο παλάτι του λόγω των μνηστήρων και από την άλλη, την προσπάθειά του να αντλήσει, με ησυχία και χωρίς το άγρυπνο μάτι των μνηστήρων, πληροφορίες από τον ξένο για τον πατέρα του. Άλλωστε, εκείνη την εποχή, οι ταξιδιώτες ήταν αυτοί που μετάφεραν ειδήσεις και νέα, καθώς δεν υπήρχαν άλλοι τρόποι ενημέρωσης.
- **ΕΝΑΛΛΑΓΗ ΣΚΗΝΩΝ:** Εναλλαγή σκηνής έχουμε, όταν αλλάζει ένα από τα παρακάτω: ο τόπος, τα πρόσωπα, ο τόπος μαζί με τα πρόσωπα ή η χρονική στιγμή.(Βλ. τη θεωρία στο πλαίσιο, στη σελίδα 30 του βιβλίου μας)
- **ΕΙΚΟΝΕΣ:** Ολόκληρο το ομηρικό έπος είναι γεμάτο από εικόνες, περιγραφές δηλαδή που σχηματίζουν στο μυαλό μας την εντύπωση ότι βλέπουμε, ακούμε ή μυρίζουμε αυτό που περιγράφεται. Οι εικόνες αυτές χαρακτηρίζονται ως **οπτικές**, όταν τις βλέπουμε, **οσφρητικές**, όταν τις μυρίζουμε, **ακουστικές**, όταν τις ακούμε. Κάποιες οπτικές εικόνες μπορεί να είναι και **κινητικές**, όταν υπάρχει κίνηση του αντικειμένου ή προσώπου που περιγράφεται. Είναι συχνό, δε, το φαινόμενο να έχουμε συνδυασμό, όπως για παράδειγμα: οπτικοακουστική εικόνα.
- **ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:** Διαβάζοντας το έπος, ζωντανεύει μπροστά μας η Μυκηναϊκή εποχή και σε σημεία, η Γεωμετρική εποχή (στους αναχρονισμούς). Παρακολουθούμε πώς ντύνονταν, τι έτρωγαν, πώς διασκέδαζαν, τι αντικείμενα χρησιμοποιούσαν. Όλα αυτά τα στοιχεία ονομάζονται **Πολιτιστικά** και θα μάθουμε να τα εντοπίζουμε στο κείμενο.

Συγκεκριμένα, υπάρχουν **1. Στοιχεία κοινωνικής ζωής** (διασκέδαση, έθιμα, συνήθειες, πολιτική οργάνωση κ.ά.) και **2. Στοιχεία υλικού πολιτισμού** (οικιακά σκεύη, ένδυση, είδη διατροφής, είδη σπλισμού, μέρη ανακτόρου, έπιπλα κ.ά). Το συγκεκριμένο απόσπασμα είναι γεμάτο με πολιτιστικά στοιχεία που μας δείχνουν τον τρόπο διασκέδασης, το υπηρετικό προσωπικό του ανακτόρου, την μορφή που είχαν τα συμπόσια, τα φαγητά που έτρωγαν κ.ά. Ακόμα και η φιλοξενία θεωρείται πολιτιστικό στοιχείο.